

Sygn. akt III U 718/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Józef Pawłowski

Protokolant st. sekr. sądowy Ewelina Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2015 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy E. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

na skutek odwołania E. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 3 sierpnia 2015 r., **znak:** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy E. W. prawo do emerytury w ustawowej wysokości począwszy od dnia 1 lipca 2015 r.

Sygn. akt III U 718/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 26 listopada 2015 r.

Decyzją z dnia 3 sierpnia 2015r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy E. W. prawa do emerytury.

W podstawie prawnej decyzji organ rentowy powołał ogólnie przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) oraz ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015r. poz. 748).

Zakład odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury, ponieważ do dnia 1 stycznia 1999r. nie został udowodniony wymagany 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Organ rentowy do stażu pracy w warunkach szczególnych zaliczył wnioskodawcy na podstawie przedłożonej dokumentacji jedynie okres 8 lat, 10 miesięcy i 10 dni.

W odwołaniu z dnia 28 sierpnia 2015r. wnioskodawca zakwestionował powyższą decyzję, wnosząc ostatecznie o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury w obniżonym wieku przy zaliczeniu pracy w warunkach szczególnych w Gospodarstwie (...) w S.

w okresie od 1.07.1987r. do 31.05.1991r., od 21.10.1991r. do 30.04.1992r., od 1.09.1992r. do 28.02.1997r. na stanowisku palacz c.o. i palacz urządzeń suszarniczych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Odwołał się do treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i § 2 rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach. Zaznaczył, iż za pracę

w szczególnych warunkach organ rentowy nie uznał okresu pracy

w 1.07.1987r. do 31.05.1991r., od 21.10.1991r. do 30.04.1992r., od 1.09.1992r. do 28.02.1997r. w Zakładach (...)

w S. oraz Gospodarstwie (...) Skarbu Państwa w M. na stanowisku palacz c.o.

i palacz urządzeń suszarniczych tj. 9 lat, 1 miesiąc i 11 dni, gdyż wnioskodawca nie przedłożył za wskazane okresy świadectw pracy

w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy w Przemysłu

III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca E. W., urodzony (...),

w dniu 1 lipca 2015r. złożył wniosek o emeryturę, zaznaczając jednocześnie, iż nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Wnioskodawca do wniosku przedłożył świadectwo pracy z dnia

19 czerwca 2015r. wystawione przez (...) S.A. w R., z którego wynika, iż wnioskodawca był tam zatrudniony w okresie od 1 września 1972r. do 25 maja 1974r. jako uczeń praktycznej nauki zawodu oraz świadectwo wykonywania pracy

w szczególnych warunkach z dnia 13 marca 2013r. wystawione przez Stocznnię (...), z którego wynika, iż wnioskodawca był tam zatrudniony w okresie od 29 sierpnia 1977r. do 30 kwietnia 1987r., w tym

w okresie od 29 sierpnia 1977r. do 3 marca 1983r. oraz od 1 sierpnia 1983r. do 30 września 1984r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace bezpośrednio przy budowie i remoncie statków na stanowiskach znajdujących się na tych statkach, pochylniach, dokach i przy nabrzeżach – wykaz A dział III, poz. 90 rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach - na stanowisku monter rurociągów okrętowych – spawacz (dział III poz. 90 pkt 23 zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985r.

w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego), a w okresie od 1 października 1984r. do 31 maja 1986r. oraz od 1 sierpnia 1986r. do 30 kwietnia 1987r. stale

i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace bezpośrednio przy budowie i remoncie statków na stanowiskach znajdujących się na tych statkach, pochylniach, dokach i przy nabrzeżach – wykaz A dział III, poz. 90 na stanowisku kompletator części kadłubowych i wyposażenia okrętowego pracujący na przedmontażu, pochylni i na statkach (dział III poz. 90 pkt 10).

Nadto, wnioskodawca przedłożył zaświadczenie z dnia 3 stycznia 2003r. wystawione przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa poświadczające, iż w okresie od 1 lipca 1987r. do 31 maja 1991r. był zatrudniony w Zakładach (...) w S. na stanowiskach hydraulik – pracownik budowlany, palacz c.o., palacz urządzeń suszarniczych oraz pobierał dodatek

szkodliwy w okresach: w 1988r. od marca do maja i w grudniu, w 1989r. od stycznia do września oraz w listopadzie i grudniu, w 1990r. cały rok, w 1991r. w styczniu, marcu i kwietniu i od października do grudnia, w 1992r. od stycznia do kwietnia i od września do grudnia, w 1993r. od stycznia do listopada, w 1994r. cały rok, w 1995r. cały rok i w 1996r. od stycznia do października.

Ustalony przez organ rentowy wymiar okresów składkowych i nieskładkowych wykazanych przez wnioskodawcę na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 25 lat, 4 miesiące i 6 dni, a okres pracy w szczególnych warunkach 8 lat, 10 miesięcy i 10 dni.

W rezultacie zaskarżoną decyzją z dnia 3 sierpnia 2015r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy przyznania emerytury.

Dowód: akta rentowe

Sąd ustalił ponadto, że w okresie od 1 lipca 1987r. do 31 maja 1991r. wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Zakładach (...) w S. na stanowiskach hydraulik – pracownik budowlany, palacz c.o., palacz urządzeń suszarniczych.

W okresie od 21 października 1991r. do 30 kwietnia 1992r. wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku palacz c.o. w Kombinacie (...) w D. Zakłady (...) w S. w likwidacji.

W okresie od 1 września 1992r. do 30 września 1996r. wnioskodawca był zatrudniony w Gospodarstwie (...) w S. na stanowisku palacz c.o. W okresie od 1 października 1996r. do 28 lutego 1997r. wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku palacz c.o. w Gospodarstwie (...) w M..

W początkowym okresie pracy w (...) do miesiąca lutego 1988r. wnioskodawca pracował jako pracownik budowlany, natomiast od marca 1988r. zaczął pracować jako palacz w stolarni. Kocioł obsługiwany przez wnioskodawcę ogrzewał suszarnię i stolarnię (suszone było drzewo).

Piece obsługiwane przez wnioskodawcę były piecami węglowymi. Wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wnioskodawca od września 1992r. do września 1996r. pracował w kotłowni osiedlowej przy kotłach ogrzewających osiedle mieszkaniowe (...) w S.. Kotłownia zasilala dwa bloki i dziesięć domków jednorodzinnych. Wraz z wnioskodawcą pracowało trzech palaczy, pracujących na zmiany. Wnioskodawca jako palacz pracował cały rok, gdyż w okresie grzewczym kotły służyły do ogrzewania centralnego, natomiast w okresie letnim służyły do wytwarzania ciepłej wody. Piece obsługiwane przez wnioskodawcę były piecami parowymi. Wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy.

Kotły obsługiwane we wskazanych okresach przez wnioskodawca, tak w kotłowni do zasilania suszarni, jak i w kotłowni osiedlowej były kotłami przemysłowymi nieautomatyzowanymi. Za nieautomatyzowane kotły parowe lub wodne typu przemysłowego uznaje się urządzenia z paleniskiem, przeznaczone do wytwarzania pary lub podgrzewania wody ciepłem powstałym w wyniku spalania paliwa.

/ Dowód:

- świadectwo pracy z dnia 26.03. (...) – k. 18,
- świadectwo pracy z dnia 30.04.1992r. – k. 19,
- świadectwo pracy z dnia 27.09.1996r. – k. 20,

- świadectwo pracy z dnia 28.02.1997r. – k. 21,
- zeznania świadków: - E. S.,
- S. F.,
- zeznania wnioskodawcy E. W.,
- opinia biegłego z zakresu BHP – k. 26-43/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych oraz w ramach toczącego się w sprawie sądowego postępowania dowodowego, których domniemanie prawdziwości wynika z art. 244 i nast. k.p.c., a ponadto ich wiarygodność nie została obalona przez żadną ze stron.

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał ponadto dowody z zeznań świadków E. S. i S. F., którzy pracowali wraz z wnioskodawcą, dlatego też znali zakres obowiązków wnioskodawcy, jak i rzeczywisty rodzaj jego pracy oraz jej warunki.

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał ponadto dowód z przesłuchania wnioskodawcy. Zeznania te precyzują m.in. przedłożone świadectwa pracy poprzez uściślenie, jakiego rodzaju prace i na jakim stanowisku wykonywał wnioskodawca w okresie będącym przedmiotem badania.

Sąd uznał opinię biegłego z zakresu BHP za w pełni miarodajną, w zakresie oceny czy kotły obsługiwane przez wnioskodawcę można zaliczyć do nieautomatyzowanych kotłów typu przemysłowego. Opinia ta została wydana w oparciu o szczegółową analizę akt sprawy. Opinię tę sporządzono w sposób rzetelny i jasny. Zawiera ponadto dostateczne uzasadnienie wniosków końcowych.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015r. poz. 748), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. na dzień 1 stycznia 1999r.) osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl przepisu art. 184 ust. 2 cyt. Ustawy emerytura, o której mowa powyżej, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3 zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym, niż określony w art. 27 pkt. 1 ustawy (co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn).

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1,

za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2 cyt. ustawy).

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 4 art. 32 cyt. ustawy).

Przepisy dotychczasowe to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z przepisem § 4 ust. 1 tego rozporządzenia, pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach określonych w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeśli osiągnął wiek emerytalny (który dla mężczyzn wynosi 60 lat), ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy (25 lat dla mężczyzn), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Ponadto według § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W myśl § 3 powołanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Bezsporne jest, że wnioskodawca E. W. wykazał, iż ukończył 60 lat oraz posiada 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

W toku rozpoznawania sprawy przed organem rentowym uwzględniony został łączny okres zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze 8 lat, 10 miesięcy i 10 dni.

Istotą sporu w niniejszej sprawie była zatem kwestia ustalenia, czy wnioskodawca E. W. przepracował co najmniej 15 lat w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, a okres ten przypadał przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Na podstawie zgromadzonego materiału Sąd przyjął, że odwołanie wnioskodawcy jest zasadne, a jego żądanie co do zmiany zaskarżonych decyzji zasługuje na uwzględnienie.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że wnioskodawca E. W. w okresie od 1 lipca 1987r. do 31 maja 1991r. był zatrudniony w Zakładach (...) w S., w okresie od 21 października 1991r. do 30 kwietnia 1992r. w Kombinacie (...) w D. Zakłady (...) w S. w likwidacji, w okresie od 1 września 1992r. do 30 września 1996r. w Gospodarstwie (...) w S., a w okresie od 1 października 1996r. do 28 lutego 1997r.

w Gospodarstwie (...) w M., gdzie w okresie od marca 1988r. do września 1996r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace jako palacz urządzeń suszarniczych oraz palacz c.o.

Charakter pracy wnioskodawcy wykonywanej we wskazanych zakładach pracy w pełni odpowiadał pracom w szczególnych warunkach wymienionym w wykazie A, dział XIV (prace różne) poz. 1 (prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego) stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Stanowisko to wymienione jest również w wykazie A, dział XIV (prace różne), pozycja 1 (prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego) pkt 4 (palacz) Zarządzenia

Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia

31 marca 1988 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Podnieść należy, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodnione wszelkimi dowodami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, w tym również zeznaniami stron i świadków.

W związku z powyższym Sąd uznał, iż wnioskodawca wykazał, przy zaliczeniu okresu uznanego przez organ rentowy, ponad 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach przypadających na dzień 1 stycznia 1999r.

i spełnia wszelkie pozostałe przesłanki do nabycia prawa do emerytury przewidziane w przepisie art. 32 w związku z art. 184 ustawy

o emeryturach i rentach z FUS.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Z powołanych względów Sąd orzekł o przyznaniu wnioskodawcy prawa do emerytury począwszy od 1 lipca 2015r., tj. od daty złożenia wniosku.

Mając powyższe na uwadze, zaskarżoną decyzję należało zmienić,

o czym orzeczono w sentencji wyroku, w oparciu o powyżej przytoczone przepisy i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.